

MAP SO ORP BŘECLAV IV

ANALYTICKÁ ČÁST

MAS
Lednicko-valtický areál

Místní akční plán vzdělávání na území:	SO ORP Břeclav
Registrační číslo projektu:	CZ.02.02.XX/00/23_017/0008365
Název projektu:	Místní akční plán vzdělávání v SO ORP Břeclav IV
Nositel projektu:	MAS Lednicko-valtický areál, z.s.
Předkládá realizační tým projektu:	Místní akční plán vzdělávání v SO ORP Břeclav IV
Verze dokumentu:	4
Datum schválení dokumentu ŘV MAP:	

.....
Ing. David Mikulecký
předseda Řídícího výboru MAP

Obsah

1. Úvod	3
1.1 Charakteristika území	4
1.2 Představení realizátora projektu MAP IV v SO ORP Břeclav	8
1.3 Organizační struktura MAP IV v SO ORP Břeclav	9
2. Analýza stávajících strategických záměrů a dokumentů z oblasti vzdělávání	11
2.1 Strategie na národní úrovni	11
2.2 Strategie v Jihomoravském kraji	14
2.3 Strategie na regionální úrovni	17
3. Specifická část analýzy	20
3.1 Analýza dotčených cílových skupin	20
3.2 Analýza rizik v oblasti vzdělávání	22
3.3 Analýza současného stavu klíčových témat	24
3.4 SWOT analýza k povinným tématům MAP IV včetně problémů a jejich příčin	27
3.4.1 Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí	27
3.4.2 Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	31
3.4.3 Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů	34

1. Úvod

Místní akční plán vzdělávání (dále jen MAP) je v současném programovém období EU (2021–2027) v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Břeclav (dále jen SO ORP Břeclav) realizován MAS Lednicko-valtický areál, z. s., v rámci projektu Místní akční plán vzdělávání v SO ORP Břeclav IV (reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008365), financovaného z OP JAK.

Tento projekt kontinuálně navazuje na předchozí projekty místního akčního plánování (Místní akční plán vzdělávání v ORP Břeclav, Místní akční plán vzdělávání v ORP Břeclav II a Místní akční plán vzdělávání v ORP Břeclav III), úspěšně realizované v území SO ORP Břeclav v letech 2016–2023.

Hlavním cílem projektu místního akčního plánování je zlepšit kvalitu vzdělávání v MŠ a ZŠ, prostřednictvím spolupráce zřizovatelů škol, jednotlivých MŠ a ZŠ, nestátních neziskových organizací a ostatních aktérů působících ve vzdělávání v území SO ORP Břeclav, včetně rodičů dětí a žáků a veřejnosti, podpořit společné plánování a sdílení aktivit v území prostřednictvím intervencí, naplánovaných během předchozích projektů MAP I a MAP III.

Proces místního akčního plánování je primárně zaměřen na podporu dětí a žáků do 15 let, na rozvoj předškolního, základního, neformálního a zájmového vzdělávání, s ohledem na aktuální potřeby a specifika území. Je jedním z nástrojů regionální politiky vzdělávání v regionu a také klíčovou podmínkou pro financování záměrů prostřednictvím některých operačních programů EU (např. OP JAK, IROP atd.).

Dokumentace MAP je výsledkem klíčové aktivity akčního plánování, která respektuje pravidla a metodiku strategického plánování. Analytická část MAP je prvním podstatným výstupem tohoto procesu, na nějž navazuje Strategický rámec MAP do roku 2028, zahrnující dlouhodobou vizi, hlavní priority a cíle v oblasti vzdělávání v území, a roční akční plány.

Analytická část MAP je důležitým podkladem pro strategické plánování v území, reflektuje všechny podstatné oblasti vzdělávání v území SO ORP Břeclav, nemůže však reflektovat detailně komplexní problematiku vzdělávání v území, neboť se jedná o složitou oblast, do které vstupují jednotliví zástupci i zřizovatelé předškolního, základního, neformálního i zájmového vzdělávání, a pro potřeby projektu MAP by detailnější analýza nebyla ani účelná.

1.1 Charakteristika území

Správní obvod obce s rozšířenou působností Břeclav je vymezen 18 obcemi, z nichž pět má status města (Břeclav, Lanžhot, Podivín, Velké Bílovice a Valtice) a jedna status městyse (Moravská Nová Ves). Celková rozloha území SO ORP Břeclav činí 438,86 km², toto území se nachází na jižní hranici Jihomoravského kraje a z jeho rozlohy zabírá 6 %. V roce 2023 je v území SO ORP Břeclav evidováno 59 918 osob, což odpovídá 5 % celkového počtu obyvatel Jihomoravského kraje.

Tento správní obvod obce s rozšířenou působností hraničí od západu na východ se správním obvodem měst Mikulov, Hustopeče a Hodonín. Na jihu hraničí s Rakouskem, na jihovýchodě se Slovenskem, na severu s okresem Brno-venkov, na západě s okresem Znojmo a na severovýchodě s okresy Hodonín a Vyškov. Jádrové město Břeclav se nachází přibližně v jeho geografickém středu

Průměrná velikost obce v SO ORP Břeclav je 3 300 tisíce obyvatel a 24,4 km², což je v obou případech asi dvakrát více, než činí celostátní průměr. Pouze dvě obce mají méně než 1 000 obyvatel. Až na výjimky jsou obce územně kompaktní a nečlení se na více místních částí. Asi dvě pětiny všeho obyvatelstva správního obvodu žijí v jeho středisku Břeclavi, celkem ve městech žije 65 % obyvatel.

V území existuje hustá síť základních i mateřských škol, kdy mateřské školy jsou v území zřízeny ve všech obcích a městech. Základní školy nejsou zřízeny v obcích Bulhary a Přítluky. Malotřídní základní školy zajišťující výuku prvního stupně se nachází v obcích Hlohovec, Hrušky a Ladaná. Ostatní obce zřizují základní školy s 1. i 2. stupněm. Nejvíce základních a mateřských škol má na svém území město Břeclav.

Společnou základní školu mají obce Tvrdonice a Kostice. Zřizovateli jak mateřských, tak základních škol v území jsou především města či obce.

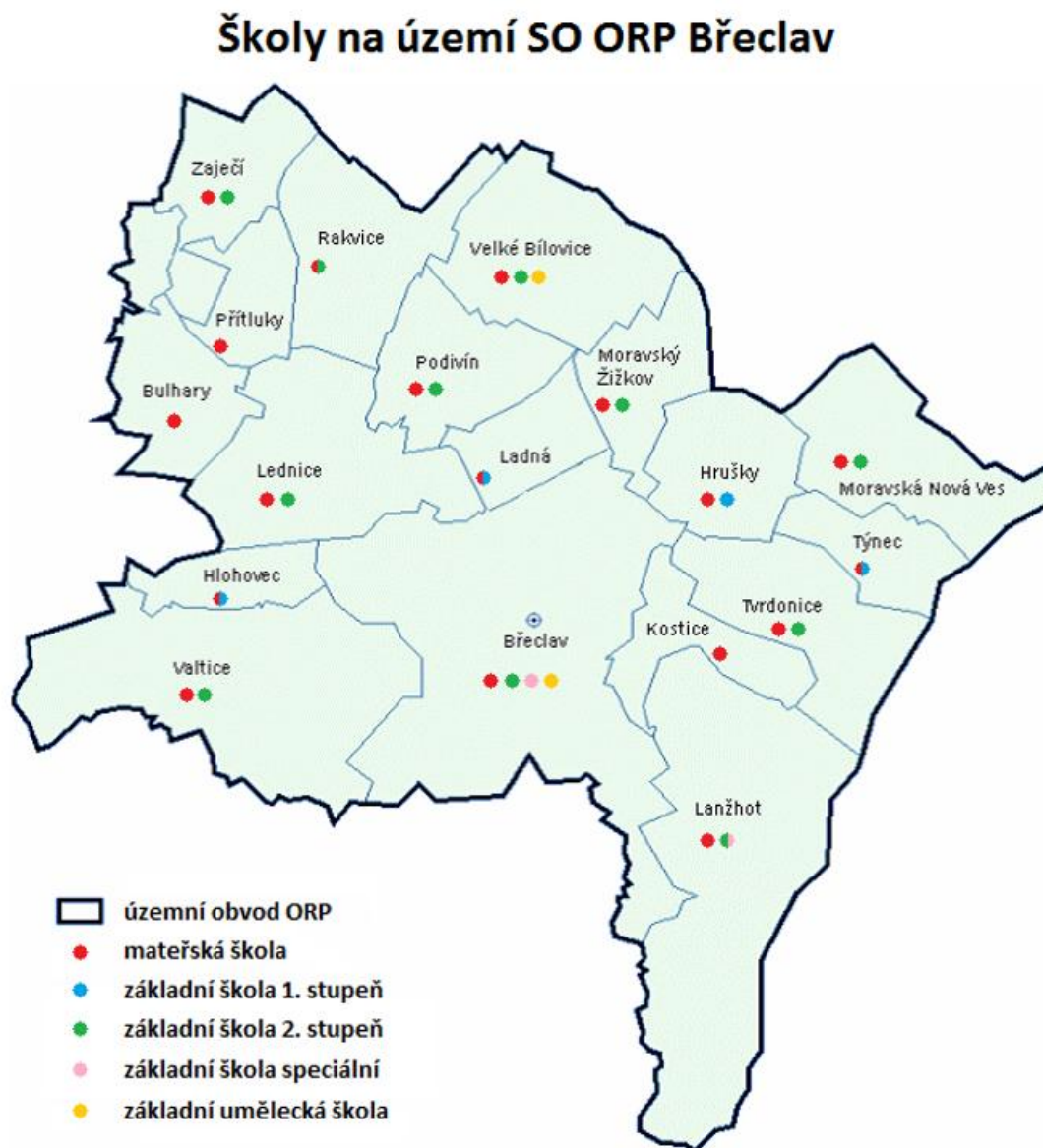

Obr. 1: Vymezení SO ORP Břeclav

Zdroj: Krajská správa ČSÚ v Brně

Celkem je v území SO ORP Břeclav dle IZO zřízeno 26 samostatných mateřských škol a 21 základních škol, z toho 7 základních a mateřských škol se společným ředitelstvím. V území jsou 2 základní umělecké školy – v Břeclavi a ve Velkých Bílovicích. Ve Valticích je zřízena pobočka ZUŠ, kterou zaštiťuje ZUŠ Mikulov, spadající tedy pod jiné ORP.

Do projektů MAP bylo od počátku zapojena většina škol z území (v rámci MAP I 31 subjektů, v rámci MAP II 35 subjektů, v rámci MAP III 42 subjektů a v rámci MAP IV 47 subjektů), je tedy zaznamenán trvale rostoucí zájem škol o zapojení se do procesu MAP, aktuálně je do procesu MAP zapojeno 96 % škol z území.

Obr. 2: Základní a mateřské školy na území SO ORP Břeclav

Zdroj: vlastní

Rozmístění obyvatel v území je nerovnoměrné, nejvíce obyvatel žije v Břeclavi – 24 863 obyvatel, což představuje asi dvě pětiny všech obyvatel území. Mezi další velké obce patří Velké Bílovice (3 883 obyvatel), Lanžhot (3 627 obyvatel), Valtice (3 593 obyvatel) a Podivín (2 929 obyvatel), naopak nejmenšími obcemi dle počtu obyvatel jsou Bulhary (716 obyvatel) a Přítluky (783 obyvatel).

Počet obyvatel v SO ORP Břeclav k 01. 01. 2024			
SO ORP Břeclav	celkem	muži	ženy
Břeclav	24 863	11 742	13 121
Bulhary	716	361	355
Hlohovec	1 325	651	674
Hrušky	1 670	818	852
Kostice	1 875	940	935
Ladná	1 257	609	648
Lanžhot	3 627	1 772	1 855
Lednice	2 259	1 097	1 162
Moravská Nová Ves	2 630	1 274	1 356
Moravský Žižkov	1 488	749	739
Podivín	2 929	1 464	1 465
Přítluky	783	381	402
Rakvice	2 308	1 157	1 151
Tvrdonice	2 088	1 040	1 048
Týnec	1 091	548	543
Valtice	3 593	1 752	1 841
Velké Bílovice	3 883	1 883	2 000
Zaječí	1 533	761	772
Celkem	59 918	28 999	30 919

Tabulka 1: Počet obyvatel v SO ORP Břeclav k 01. 01. 2024

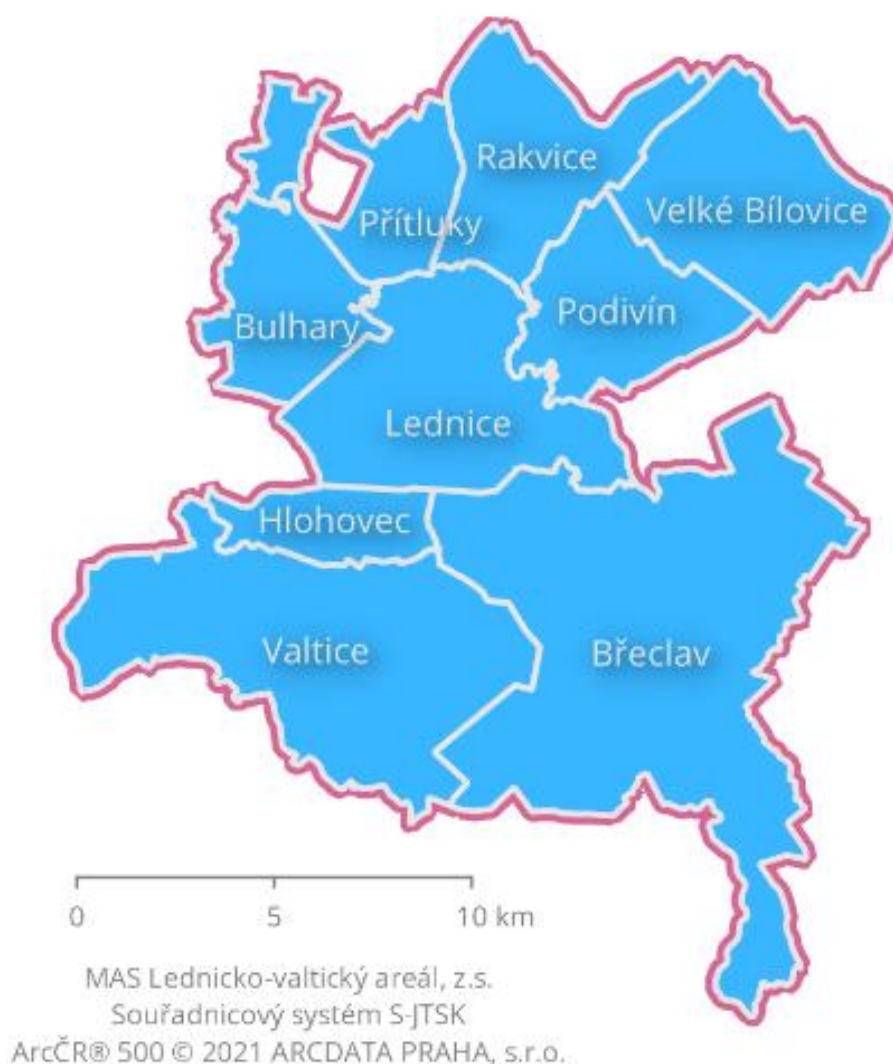
Zdroj: Český statistický úřad

Pod konvenční hranicí vymezení obcí venkovského typu (méně než 3 000 obyvatel) se nachází aktuálně 14 obcí z celkových 18 obcí na území SO ORP Břeclav. Do kategorie nejmenších obcí (méně než 500 obyvatel), nespadá žádná z obcí v území.

1.2 Představení realizátora projektu MAP IV v SO ORP Břeclav

Realizátorem projektu MAP IV je místní akční skupina s názvem MAS Lednicko-valtický areál, z. s., kterou ke dni 7. 5. 2015 založily města, obce a soukromé subjekty v území „Dobrovolného svazku obcí Lednicko-valtický areál“. Hlavní iniciativu při zakládání měly Město Břeclav a obec Lednice, postupem času se však připojily další subjekty z regionu Dobrovolného svazku obcí Lednicko-valtický areál. V současné době zahrnuje MAS území obcí Břeclav, Bulhary, Hlohovec, Lednice, Podivín, Přítluky, Rakvice, Valtice a Velké Bílovice.

Území MAS Lednicko-valtický areál se rozkládá na ploše 260 km². Do územní působnosti MAS spadá devět obcí z SO ORP Břeclav. Jedná se o obce Břeclav, Bulhary, Hlohovec, Lednice, Podivín, Přítluky, Rakvice, Valtice a Velké Bílovice.

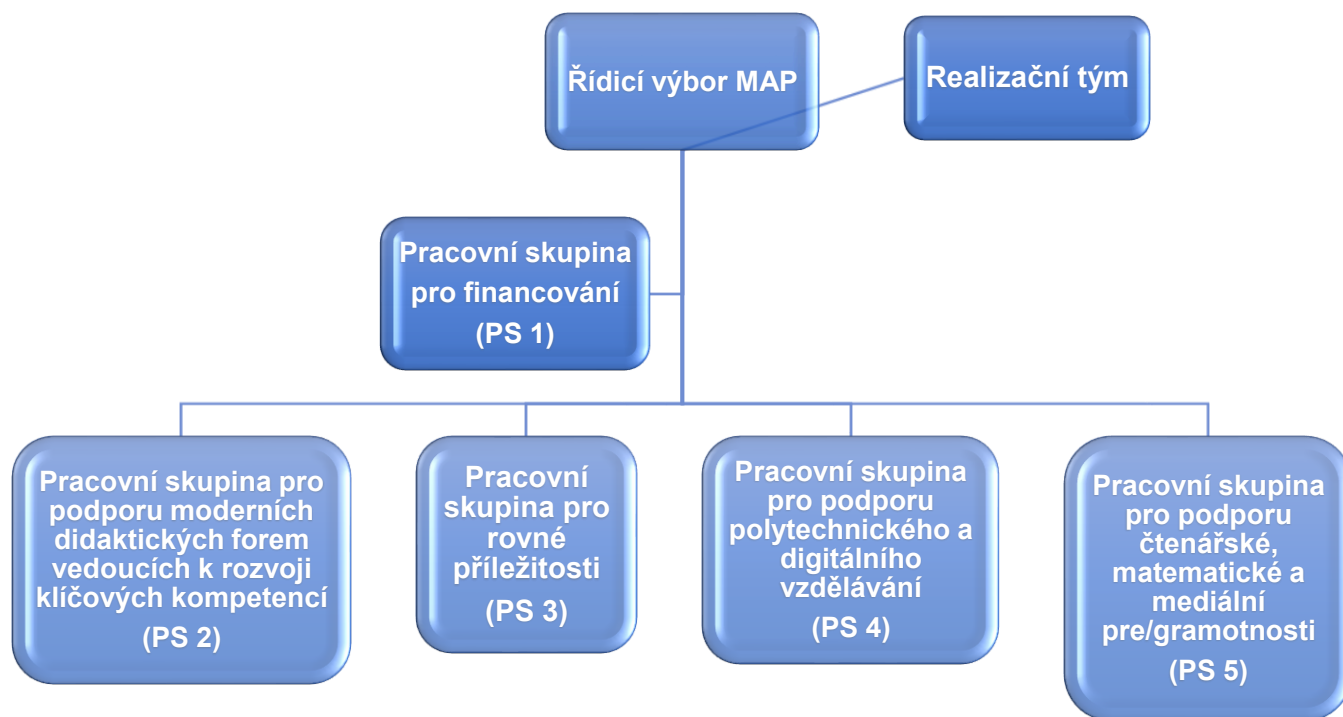
Obr. 3: Území MAS Lednicko-valtický areál

1.3 Organizační struktura MAP IV v SO ORP Břeclav

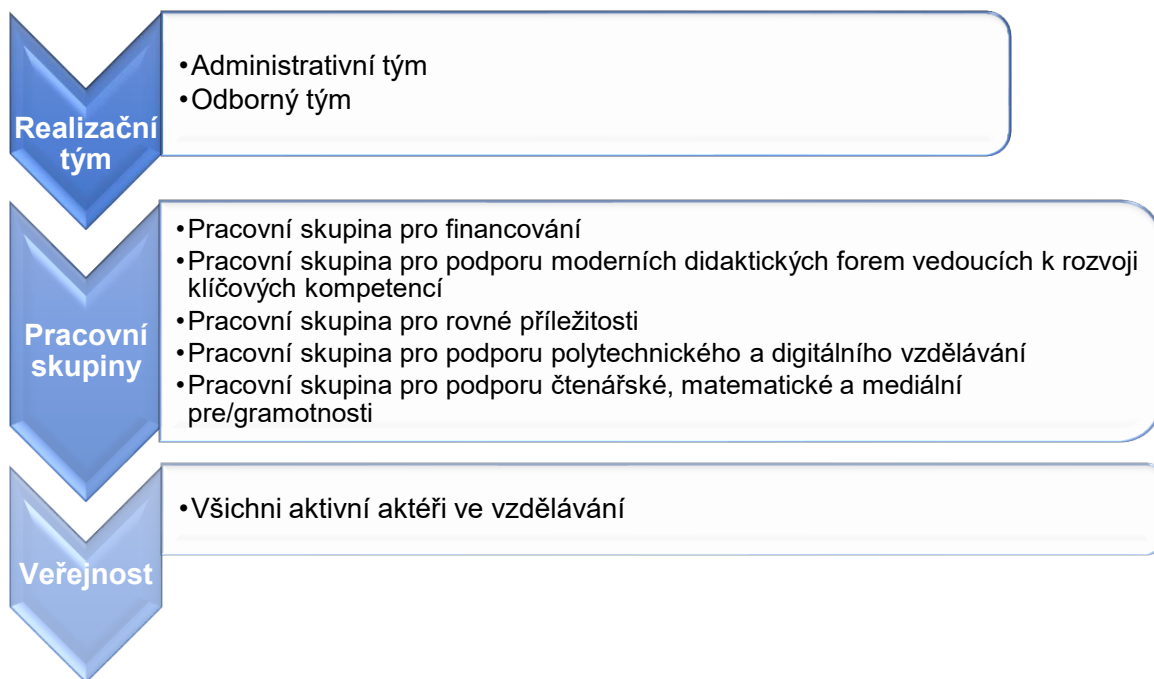
Dokument Organizační struktura projektu – Místní akční plán vzdělávání v SO ORP Břeclav IV byl schválen Řídicím výborem dne 13. 06. 2024. Současně byl schválen Statut a Jednací řád Řídicího výboru MAP.

Jednotlivé složky organizační struktury MAP vzdělávání v SO ORP Břeclav IV jsou graficky znázorněny na schématech viz níže.

V rámci projektu MAP vzdělávání v SO ORP Břeclav IV bylo ustaveno pět pracovních skupin (PS), hlavním řídicím orgánem projektu je Řídicí výbor MAP vzdělávání v SO ORP Břeclav IV (dále jen Řídicí výbor MAP nebo ŘV MAP), jehož činnost je zajišťována ze strany realizačního týmu projektu (RT).

Obr. 4-6: Organizační struktura MAP IV v SO ORP Břeclav – schéma

2. Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů z oblasti vzdělávání

2.1 Strategie na národní úrovni

Na národní úrovni jsou v současné době v platnosti koncepce – Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027 a Strategie sociálního začleňování 2021–2030.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+

(Zdroj: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>)

Jedná se o klíčový dokument pro rozvoj vzdělávací soustavy České republiky. Cílem strategie je modernizovat vzdělávací systém České republiky v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, připravit ho na nové výzvy a zároveň řešit problémy, které v českém školství přetrvávají. Strategie tedy určuje směr rozvoje školství a priority investic na období 2020–2030, obsahuje dva strategické cíle a pět strategických linií:

Strategický cíl 1: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.

Strategický cíl 2: Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

Strategická linie 1: Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání

- 1.1 Proměna obsahu, metod a forem vzdělávání
- 1.2 Inovace ve vzdělávání
- 1.3 Hodnocení ve vzdělávání
- 1.4 Digitální vzdělávání
- 1.5 Občanské vzdělávání
- 1.6 Bezpečné prostředí ve školách, rozvoj participace a autonomie
- 1.7 Odborné vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách
- 1.8 Neformální vzdělávání a celoživotní učení

Strategická linie 2: Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání

- 2.1. Omezení vnější diferenciace školství
- 2.2 Disparity a segregace
- 2.3 Case-management a meziresortní spolupráce

Strategická linie 3: Podpora pedagogických pracovníků

- 3.1 Systém komplexní profesní přípravy a podpory
- 3.2 Podpora pedagogické práce škol

Strategická linie 4: Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce

- 4.1 Koncentrace odborných kapacit
- 4.2 Lepší využití dat a zvýšení relevance a kvality vzdělávacího výzkumu
- 4.3 Snižování nepedagogické zátěže škol
- 4.4 Posílení informovanosti, komunikace a spolupráce

Strategická linie 5: Zvýšení financování a zajištění jeho stability

- 5.1 Zajištění financování v rámci jednotlivých strategických linií

Dle MŠMT ČR povede implementace této strategie k vytvoření a rozvoji otevřeného vzdělávacího systému, který reaguje na měnící se vnější prostředí a poskytuje relevantní obsah vzdělávání v celoživotní perspektivě.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027

(Zdroj: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-cr-2023-2027>)

Dlouhodobý záměr sjednocuje přístup státu a jednotlivých krajů zejména v oblasti nastavení parametrů vzdělávací soustavy a cílů vzdělávací politiky ČR.

V první části dokument představuje cíle Dlouhodobého záměru ČR 2023–2027 v širších souvislostech, jedná se především o celkový socioekonomický a environmentální vývoj, vývoj na trhu práce a vývoj klíčových indikátorů v oblasti vzdělávání.

Druhá část obsahuje tři priority, které MŠMT stanovuje pro nadcházející období:

1. Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení,
2. Školy a pedagogové: Moderní vzdělávání a připravení pedagogové,
3. Efektivní systém školství: Udržitelný a efektivní systém založený na odpovědnosti za výsledky.

Třetí část obsahuje průřezová opatření, na která bude v následujícím období zaměřena pozornost – vzdělávání pro udržitelnost, digitální vzdělávání a umělá inteligence ve vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, well-being, duševní zdraví, bezpečné prostředí a podpora pohybových aktivit, rovnost příležitostí ve vzdělávání a zajištění potřebných kapacit středních škol a jejich oborové struktury odpovídající očekávaným životním drahám.

Čtvrtá část Strategie rozvoje regionálního školství – karty opatření – je zaměřena na strategii rozvoje regionálního školství ve všech jeho oblastech a na strategii dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení:

1. Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání
2. Moderní základní vzdělávání pro 21. století
3. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i v praxi
4. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol
5. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílů
6. Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče
7. Systémová podpora a řízení škol
8. Vzdělávání v celoživotní perspektivě
9. Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení/Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy a struktury budoucí vzdělávací nabídky škol

Strategie sociálního začleňování 2021–2030

(Zdroj: <https://www.mpsv.cz/strategie-socialniho-zaclenovani-2021-2030>)

Strategie sociálního začleňování 2021–2030 je národní dokument, který zastřešuje hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Materiál pokrývá také oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením a stanovuje prioritní témata sociálního začleňování a jeho financování ze zdrojů České republiky (dále jen „ČR“) i Evropské Unie (dále jen „EU“). Obsahový rámec je vymezen i z hlediska dosahovaných cílů a základních principů, jako je ochrana lidských práv, práv menšin, rovnost žen a mužů. K procesu MAP se váže v oblasti rovných příležitostí a sociálního vyloučení.

2.2 Strategie v Jihomoravském kraji

Programové prohlášení Rady Jihomoravského kraje pro volební období 2024–2028

(Zdroj: <https://jmk.brandcloud.pro/en/document/111960/321876>)

Dokument prezentuje klíčové oblasti vedení kraje, mezi něž patří i vzdělávání. Pro tuto oblast je stanoveno osm bodů, které jsou rozvíjeny pomocí nástrojů níže uvedených krajských dokumentů.

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+

(Zdroj: <https://lepsikraj.cz/>)

Strategie věnuje vzdělávání prioritní osu 1: vzdělání a sport. Ta je dále rozčleněna do čtyř specifických cílů věnujících se přímo vzdělávání, jedno další opatření je věnováno podpoře mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže. Většina specifických cílů se dotýká škol a jejich zřizovatelů, případně dalších subjektů působících v oblasti školství.

Specifický cíl 1.1 Podpora maximalizace potenciálu každého obyvatele.

Specifický cíl 1.2 Rozvoj vzdělávání překonávající bariéry a nerovnosti.

Specifický cíl 1.3 Zajištění dostatečného početního stavu a rozvoj kvalitních personálních kapacit pedagogického personálu.

Specifický cíl 1.4 Odpovídající stav vzdělávací infrastruktury.

Specifický cíl 1.7 Podpora mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže.

Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje na období 2016–2025

(Zdroj: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=291054&TypeID=2>)

Strategie je základním dlouhodobým koncepčním dokumentem v oblasti lidských zdrojů. Jejímí hlavními úkoly je mj. zformulovat přístup k podpoře rozvoje lidských zdrojů v Jihomoravském kraji v období a stanovit způsob fungování struktur na podporu lidských zdrojů. Vzdělávání je přímo řešeno v celé prioritní ose 1 a nepřímo v prioritní ose 2, v konkrétních okruzích.

Prioritní osa 1. Vzdělávání a zaměstnanost:

- 1.1 Kvalita a struktura školství.
- 1.2 Propojení školství a praxe.
- 1.4 Rozvoj vzdělávání dospělých.

Prioritní osa 2. Rozvoj lidského potenciálu a sociální začleňování:

- 2.3 Rozvoj občanské společnosti
(strategická opatření 2.3.2 Posilování výchovných aspektů vzdělávání a 2.3.3 Neformální vzdělávání).
- 2.5 Integrace cizinců
(strategické opatření 2.5.4 Vzdělávání cizinců).

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2024–2028

(Zdroj: <https://jmk.brandcloud.pro/en/document/111946/312942>)

Jedná se o základní strategický dokument v oblasti školství na úrovni kraje. Detailně analyzuje oblast školství od předškolního, přes základní, střední až po vyšší odborné vzdělávání na území kraje. Zahrnuto je i základní umělecké, zájmové, jazykové vzdělávání a školské služby. V návrhové části jsou stanoveny čtyři priority a 17 specifických cílů. K jednotlivým specifickým cílům je stanoveno 87 opatření.

K regionálnímu školství se vztahují tyto oblasti:

Kvalita vzdělávání:

- Kvalita procesu vzdělávání, monitorování a hodnocení vzdělávání
- Podpora pedagogických pracovníků a ředitelů škol
- Podpora polytechnického vzdělávání včetně EVVO a vzdělávání pro udržitelný rozvoj
- Podpora „bezpečného školního prostředí“

Rovné příležitosti ve vzdělávání:

- Podpora společného vzdělávání
- Podpora poradenského systému
- Podpora znevýhodněných
- Podpora nadaných a talentovaných dětí, žáků a studentů

Sbližování vzdělávání a trhu práce:

- Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity
- Rozvoj kariérového poradenství

Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje 2021–2027

(Zdroj: <https://www.risjmk.cz/>)

Jedná se o koncepci Jihomoravského kraje a statutárního města Brna pro rozvoj ekonomické konkurenceschopnosti a vytváření hodnoty díky zavádění inovací. Vzdělávání je zde úzce propojeno s praxí a objevuje se v několika strategických cílech dotýkajících se přípravy jedinců na život v současné společnosti. Strategie zahrnuje více oblastí, do nichž se vzdělávání promítá, níže uvedené jsou však nejvíce propojené s fungováním základních a středního školství.

Strategický cíl 3 Mladí lidé připravení měnit svět. (Zaměřuje se na výbavu mladých lidí kompetencemi pro řešení současných a budoucích problémů. Vzhledem k dosažitelnosti a zásadnosti cílů primárně na skupinu žáků ZŠ a SŠ):

Specifický cíl 3.1 Vybudovat systém plošné osvěty a rozvoje podnikavosti.

Specifický cíl 3.2 Přizpůsobit systém vzdělávání mladých, aby byli schopni dostát požadavkům dnešního světa.

Strategický cíl 4 Dostatek odborníků pro znalostní ekonomiku:

Specifický cíl 4.1 Zajistit kvalitní systém vzdělávání mladých lidí v oborech STEAM na ZŠ a SŠ.

Specifický cíl 4.2 Zavést plošný systém popularizace vědy, techniky a rozvoje digitální gramotnosti.

Specifický cíl 4.3 Podnítit užití dovedností skrze spolupráci s praxí.

Specifický cíl 4.4 Identifikovat a systematicky pracovat s mimořádně nadanými a motivovanými lidmi.

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání (zkráceně KAP)

(Zdroj: <https://kap.kr-jihomoravsky.cz/>)

KAP je nástrojem, který má na území krajů pomoci zlepšit řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP je určen především pro střední a vyšší odborné školy a organizace zájmového a neformálního vzdělávání mládeže. Povinnými tématy KAP jsou podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě; podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání); podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů; rozvoj kariérového poradenství; rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání a podpora inkluze. Nepovinná témata, jež byla zvolena v Jihomoravském kraji, jsou rozvoj výuky cizích jazyků a ICT kompetence. Některá z těchto výše zmíněných témat jsou společná i pro základní a mateřské školy, proto jsou v těchto případech zohledněny i jejich potřeby a je zajištěna i spolupráce s Místními akčními plány (MAP).

Dokument řeší prioritní oblasti KAP, které se prolínají s povinnými, nepovinnými a průřezovými tématy MAP:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné a technické vzdělávání)
- Rozvoj školy jako centra celoživotního učení
- Rozvoj kariérového poradenství
- Podpora inkluze
- ICT kompetence
- Rozvoj výuky cizích jazyků

2.3 Strategie na místní úrovni

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Lednicko-valtický areál, z.s. (na období 2021–2027)

(Zdroj: <https://www.mas-lva.cz/strategie-clld-2021-2027/>)

MAS Lednicko-valtický areál je region s bohatým kulturním a přírodním dědictvím a silným potenciálem v cestovním ruchu a zemědělství. Analýza potřeb ukazuje na nutnost modernizace veřejné infrastruktury, podporu podnikání a inovací, posílení sociálních služeb a vzdělávání a zajištění udržitelného rozvoje krajiny.

Strategie je postavena na čtyřech hlavních cílech. Prvním je modernizace a energetické úspory obecních a školských budov, rozvoj komunitních center a infrastruktury pro udržitelnou dopravu a cestovní ruch. Druhým cílem je ochrana kulturních a přírodních hodnot prostřednictvím obnovy památek, podpory tradic, zlepšení veřejných prostranství a opatření pro adaptaci na klimatické změny. Třetím cílem je rozvoj podnikání, zejména podpora tradičního zemědělství, místního zpracování a digitalizace. Čtvrtým cílem je posilování sociální soudržnosti – rozvoj sociálních služeb a bydlení, podpora vzdělávání a spolkového života.

Strategie usiluje o vyvážený rozvoj území na základě tří pilířů: konkurenceschopná ekonomika, kvalitní životní prostředí a soudržná společnost. Důraz je kladen na spolupráci obcí, podnikatelů, spolků a občanů a na využívání místního potenciálu v souladu s evropskými a národními prioritami rozvoje venkova.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Jižní Slovácko na období 2021–2027

(Zdroj: <https://jiznislovacko.cz/jizni-slovacko-vitejte/venkov-a-leader-informace>)

MAS Jižní Slovácko připravila strategii pro období 2021–2027, která reaguje na potřeby obcí, podnikatelů a místních komunit a podporuje udržitelný rozvoj regionu.

Region potřebuje modernizaci škol a infrastruktury, zlepšení dopravní dostupnosti, podporu podnikání a inovací, rozvoj sociálních služeb a dostupného bydlení, péči o životní prostředí a ochranu kulturního dědictví.

Strategie vychází z pěti hlavních cílů: podpora podnikání a inovací, rozvoj infrastruktury a dopravy, ochrana životního prostředí, zlepšení kvality života obyvatel a podpora vzdělávání a kultury.

Cílem je propojit místní aktéry, zefektivnit využívání zdrojů a zajistit vyvážený rozvoj regionu.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hustopečsko na období 2021–2027

<https://www.mashustopecko.cz/dokumenty/koncepcni-cast-strategie-sclld-mas-hustopecko-zs-2021-2027/>

MAS Hustopečsko představuje strategii rozvoje, která reaguje na potřeby obcí, podnikatelů i místních komunit a stanovuje priority do roku 2027.

Region disponuje stabilní infrastrukturou, přesto se potýká s potřebou modernizace škol, komunitních a volnočasových prostor, zlepšení dopravní dostupnosti, posílení sociálních služeb a dostupného bydlení. Klíčová je také péče o krajinu, zadržování vody, zeleň a adaptace na klimatické změny, stejně jako podpora podnikání a regionálních produktů.

Strategie se opírá o tři hlavní cíle:

1. **Podpora podnikání** – modernizace firem, rozvoj zemědělství a venkovského cestovního ruchu.
2. **Kvalita života v obcích** – modernizace škol, komunitní infrastruktury, sociálních služeb a veřejných prostor.
3. **Životní prostředí a klima** – zlepšení retenční schopnosti krajiny, výsadba zeleně a podpora komunitní energetiky.

Cílem je vyvážený rozvoj regionu založený na spolupráci obcí, podnikatelů a obyvatel, který propojuje prosperitu, kvalitní životní prostředí a soudržnou komunitu.

Strategie rozvoje Regionu Podluží 2020–2026

(Zdroj: <https://www.slovackyregion.cz/podluzi/podluzi-planuje-spolecne/strategie-rozvoje-regionu-podluzi-2020-2026?view=category&id=134>)

Další strategické dokumenty obcí s vazbou na oblast vzdělávání/MAP:

Strategický plán rozvoje Města Břeclavi pro období 2022–2030

(Zdroj: <https://breclav.eu/urad-strategicke-dokumenty-2>)

Strategický dokument popisuje hlavní tematické oblasti, ve kterých se Břeclav má kvalitně rozvíjet:

- sociální oblast, školství, kultura, zdraví,
- životní prostředí, doprava, infrastruktura,
- místní ekonomika, cestovní ruch,
- správa města a služby úřadu.

Strategie rozvoje školství Města Břeclav 2020–2030

(Zdroj: <https://breclav.eu/d-doc/1/2339/638139869749166667/Strategie%20%C5%A1kolstv%C3%AD.pdf>)

Strategie rozvoje školství města Břeclav je tematickou koncepcí pro řízení a podporu v oblasti školství.

Hlavními úkoly strategie jsou:

- Naplánování rozložení přípravy a realizace investic města Břeclav v oblasti školství.
- Podpora zvyšování kvality vzdělávání ve školských organizacích zřizovaných městem.

Program rozvoje obce Ládna na období 2019–2025

(Zdroj: <https://www.obecladna.cz/urad/strategie-rozvoje-obce/program-rozvoje-obce/>)

Program rozvoje obce Kostice na léta 2019–2026

(Zdroj: <https://www.kostice.cz/obec/program-rozvoje-obce-kostice/>)

Program rozvoje města Lanžhot na období 2019/2025 (Zdroj:

<https://www.lanzhot.cz/radnice/samosprava-mesta/program-rozvoje-mesta-na-obdobi-2019-2025/>)

Program rozvoje obce Moravský Žižkov na období 2019–2025 (Zdroj:

<https://slovackyregion.cz/podluzi/podluzi-planuje-spolecne/schvalene-pro-programy-rozvoje-obce>)

Program rozvoje města Podivín na období let 2021–2027

(Zdroj: <https://www.podivin.cz/mesto/program-rozvoje-mesta-podivin/>)

Strategie rozvoje městyse Moravská Nová Ves na období 2023–2027

(Zdroj: <https://www.mnves.cz/urad/strategie-rozvoje-mestyse/>)

Program rozvoje obce Tvrdonice na období 2019–2025

(Zdroj: <https://www.tvrdonice.cz/obec-1/dokumenty/program-rozvoje-obce/>)

Strategický plán rozvoje města Valtice pro období 2024–2028

(Zdroj: <https://www.valtice.eu/urad/projekty/strategicky-plan-rozvoje-mesta-valtice-pro-obdobi-2024-2028/>)

3. Specifická část analýzy

3.1 Analýza dotčených cílových skupin

Proces akčního plánování v území SO ORP Břeclav se dotýká několika cílových skupin (viz níže). Obecně lze konstatovat, že spolupráce s cílovými skupinami je kvalitní a je díky kontinuální návaznosti projektů MAP postupně prohlubována. Všechny cílové skupiny jsou informovány v souladu s Komunikačním plánem projektu.

Děti a žáci

Děti a žáci jsou hlavní cílovou skupinou předškolního a základního vzdělávání. Do procesu akčního plánování nejsou zapojeni přímo, ale jsou ovlivňováni dopady aktivit projektu. MAP svým zaměřením cílí na zvyšování kvality vzdělávání a rozvoje potenciálu každého jedince. Na základě projektu jsou tedy plánovány a realizovány aktivity ve prospěch kvality vzdělávání i budoucího života této cílové skupiny. Kvalitu vzdělávání dětí a žáků ovlivňují činnosti realizované v rámci akčního plánování v území, přímo jsou zapojeni formou účasti na aktivitách implementace MAP.

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků

Tato další klíčová cílová skupina je zapojena již do procesu přípravy projektové žádosti projektu MAP. V průběhu realizace projektu jsou pak zástupci této cílové skupiny do procesu akčního plánování zapojeni jako členové pracovních skupin, Řídícího výboru MAP, v rámci procesů připomínkování, evaluace, prostřednictvím osobních setkání se členy realizačního týmu, konzultací a jako účastníci aktivit implementace MAP a dalších aktivit, jako např. informativních setkání ke kvalitě vzdělávání apod.

Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství

Tato cílová skupina je zapojena již do procesu přípravy projektové žádosti projektu MAP. V průběhu realizace projektu jsou její zástupci zapojeni do procesu akčního plánování jako členové pracovních skupin, popř. Řídícího výboru MAP, a do aktualizace dokumentu MAP a procesu evaluace, aktivně se zapojují a účastní se aktivit implementace MAP, jednání se zástupci realizačního týmu projektu a dalších relevantních aktivit v rámci MAP.

Rodiče dětí a žáků

Tato cílová skupina má možnost zapojit se do aktualizace dokumentu MAP v rámci konzultačního procesu, do evaluačního procesu MAP, účastnit se osvětových akcí projektu MAP a relevantních aktivit implementace, zejména v rámci aktivity Rodiče rodičům, zaměřené na podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Zástupce rodičů je aktivním členem Řídícího výboru MAP i pracovní skupiny.

Veřejnost

Tato cílová skupina má možnost zapojit se do konzultačního procesu zpracování MAP a účastnit se osvětových akcí projektu.

Zaměstnanci veřejné správy a zástupci zřizovatelů škol

Zástupci zřizovatelů škol a zaměstnanců veřejné správy jsou zapojeni již do procesu přípravy projektové žádosti projektu MAP. V průběhu projektu jsou pak zapojeni do procesu plánování, do aktualizace a tvorby dokumentu a do relevantních aktivit implementace projektu, účastní se jednání se zástupci realizačního týmu MAP apod. Zapojeni jsou rovněž do procesu evaluace MAP. Zástupci různých zřizovatelů jsou také aktivními členy Řídícího výboru MAP a členy pracovních skupin.

Pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže

Zástupci této cílové skupiny jsou do procesu akčního plánování zapojeni v rámci pracovních skupin MAP, i Řídícího výboru MAP. V průběhu procesu akčního plánování jsou zapojeni do aktualizace dokumentu MAP, aktivně se zapojují a účastní se relevantních aktivit implementace, účastní se také procesu evaluace MAP.

3.2 Analýza rizik v oblasti vzdělávání

Jako „riziko“ lze definovat možnost vzniku jevu či události, které mohou v negativním smyslu ovlivnit dosažení vydefinovaných cílů. Jedná se o nepředvídatelnou náhodnou událost, která může v budoucím čase nastat (a může a nemusí být negativního charakteru). Riziko bývá spojováno především s negativními vlivy či dopady a veřejností je chápáno jako synonymum nebezpečí, hrozby či nejistoty. Provedená analýza zachycuje možnosti výskytu rizika v oblasti vzdělávání na území SO ORP Břeclav a uvádí definovaná rizika ve třech oblastech dle stupně závažnosti.

Významná rizika

- **Nedostatek personálních kapacit** – školy mají nedostatečné zajištění odborných pracovníků, zejména speciálních pedagogů, asistentů pedagoga, logopedů a psychologů, přičemž narůstá počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- **Velký počet žáků a omezený prostor pro individuální práci** – přeplněné třídy a nedostatek času či prostoru pro individuální přístup pedagogů snižují kvalitu vzdělávání.
- **Nedostatečná finanční a metodická podpora** – chybí stabilní zdroje pro rozvoj čtenářské, matematické a polytechnické gramotnosti, odborné vzdělávání pedagogů a rozvoj jejich didaktických kompetencí.
- **Omezené možnosti vzdělávání pracovníků škol** – zejména v menších školách je problematická pravidelná účast pedagogů na vzdělávacích aktivitách kvůli nedostatku kvalitních náhradních zdrojů.
- **Legislativní a systémová nejistota** – časté změny vzdělávací legislativy vyvolávají obavy ze směřování systému, nejistotu ohledně financování personálních kapacit, bezbariérovosti škol, modernizace vybavení a zavádění moderních forem výuky (badatelská, projektová, polytechnická, ICT, venkovní či experimentální výuka).
- **Nízký zájem a spolupráce rodičů** – zejména ve sociálně vyloučených lokalitách je nedostatečný zájem rodičů o vzdělávání dětí a spolupráci se školou, odmítání principů inkluze a nedostatečná odpovědnost některých rodičů za výchovu a vzdělávání.

- **Nedostatečná kvalifikace pedagogů** – chybí odborná připravenost pro práci s nadanými žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami; omezená metodická podpora ztěžuje efektivní pedagogickou práci.

Střední rizika

- **Nedostatečná efektivita poradenské a preventivní činnosti** – omezená primární prevence, nedostatek aktivit zaměřených na online prostředí, sociální sítě, kyberšikanu, nové návykové látky a zvládání stresu žáků, což se projevilo zejména během pandemie Covid-19.
- **Omezená práce s méně motivovanými rodinami** – nedostatek systematické a dlouhodobé podpory rodin dětí v předškolním vzdělávání a nízká participace rodičů na rozvoji gramotností dětí.
- **Sdílení zkušeností mezi školami** – nedostatečné možnosti výměny dobré praxe kvůli časové a finanční náročnosti uvolňování pedagogů a suplování.
- **Příprava pedagogů a asistentů pedagoga** – začínající učitelé nejsou dostatečně připraveni na komunikaci s rodiči; asistenti pedagoga mají omezenou praxi při přechodu do školního prostředí.
- **Kvalita vzdělávacích materiálů** – kolísající úroveň didaktických a metodických materiálů pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti a pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- **Další vzdělávání pedagogů a vybavení škol** – omezená nabídka dalšího vzdělávání pro pedagogy základních uměleckých škol; malá vybavenost škol pro polytechnické a přírodovědné vzdělávání.
- **Mimovýukové aktivity a motivace žáků** – nedostatek aktivit podporujících gramotnosti a motivaci žáků, včetně nízkého zájmu rodičů o aktivní zapojení do vzdělávání dětí.

Tato rizika představují střední hrozby pro kvalitu a inkluzivitu vzdělávání a vyžadují cílenou podporu a koordinovaná opatření ze strany škol a místního akčního plánu (MAP).

Nízká rizika

- **Nedostatek odborných učeben** – výuka specializovaných předmětů probíhá často v kmenových třídách, což omezuje možnosti praktických a specializovaných aktivit.
- **Omezené zázemí pro pedagogy a pomůcky** – nedostatečné prostory pro bezpečné uskladnění pomůcek a pro práci pedagogů.
- **Nízká hodinová dotace odborných předmětů** – některé předměty mají omezenou časovou dotaci, což snižuje hloubku výuky.

- **Omezená spolupráce se zaměstnavateli a mezi školami** – menší zapojení škol do spolupráce s místními firmami, zaměstnavateli a nižší míra spolupráce mezi základními a středními školami v regionu.
- **Zvyšující se administrativní náročnost** – větší administrativní zátěž zejména pro vedoucí pracovníky škol, která však dopadá spíše okrajově na kvalitu vzdělávání.

Tato rizika představují nižší hrozby, které mají menší dopad na kvalitu vzdělávání, ale jejich průběžné sledování a mírná opatření mohou přispět k efektivnějšímu chodu škol.

3.3 Analýza současného stavu klíčových témat

Na základě metodiky projektu MAP IV byly ze získaných výstupů popsány hlavní problémové oblasti v rámci povinných témat – moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí; rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním; podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů takto:

Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Identifikace příčin problému:

- Nedostatečná metodická podpora – učitelé nemají k dispozici jasné, praktické a jednotné metodiky, které by jim pomohly efektivně zavádět moderní didaktické formy (projektová výuka, badatelské aktivity, kooperativní metody).
- Nedostatek moderních výukových pomůcek – ve školách chybí kvalitní materiály, technologie a interaktivní nástroje podporující rozvoj klíčových kompetencí žáků.
- Chybějící finance, možnosti a prostor pro zvyšování kompetencí – omezený rozpočet škol, obtížné zajištění zástupu během školení, administrativní přetížení a další povinnosti učitelům brání v účasti na kurzech či workshopech.
- Nedostatečný časový prostor pracovníků ve vzdělávání pro vlastní rozvoj – učitelé vedou kroužky, doučují, připravují výuku a nezbyvá jim čas na systematické vzdělávání.
- Nedostatečná a nesystematická podpora škol ze strany MŠMT – metodické materiály a doporučení jsou často nesourodé, neaktuální a málo srozumitelné.

Pracovníci ve vzdělávání v SO ORP Břeclav dlouhodobě postrádají jednotnou a funkční metodickou podporu při zavádění moderních didaktických forem. Metodiky jsou často nejednotné, nesrozumitelné, a ne vždy prakticky využitelné. Školy se potýkají s nedostatkem financí na nákup moderních pomůcek, digitálních technologií a na zajištění školení. Učitelé jsou přetíženi – kromě výuky vedou kroužky, připravují doučování a řeší administrativní povinnosti, což výrazně omezuje jejich možnosti se systematicky vzdělávat a zavádět inovace do výuky. Hrozí riziko vyhoření, zejména u učitelů, kteří dlouhodobě zvládají více rolí bez adekvátní podpory. Část pedagogů, především starších, postrádá motivaci k zavádění nových forem výuky – obávají se změn, nemají jistotu v práci s digitálními technologiemi a odmítají být nositeli inovací. Celou situaci komplikuje absence kontinuální podpory ze strany MŠMT – metodická doporučení se mění, nejsou vždy v souladu a chybí jasný dlouhodobý koncept, který by školám dal jistotu a směr.

Výsledkem je pomalejší zavádění moderních didaktických metod, nerovnoměrná úroveň výuky v jednotlivých školách a omezený rozvoj klíčových kompetencí žáků, které jsou nezbytné pro jejich uplatnění v dalším vzdělávání i praxi.

Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Identifikace příčin problému:

- Nedostatečná metodická podpora pro práci s různorodými žáky – chybí jednotné, srozumitelné a praktické materiály, jak efektivně zapojovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) či ze sociálně znevýhodněného prostředí.
- Omezené využívání podpůrných opatření a pomůcek – školy často nemají dostatek asistentů pedagoga, speciálních pomůcek, moderních učebních materiálů a technologií pro individualizaci výuky.
- Finanční a organizační bariéry – chybí finance na asistenty, doučování či menší skupiny; učitelé mají omezený čas na individuální práci s žáky.
- Nedostatek odborníků ve školách – chybí školní psychologové, speciální pedagogové a sociální pracovníci, kteří by poskytovali podporu.
- Nedostatečná motivace a připravenost části učitelů – někteří pedagogové se obávají práce s náročnějšími žáky, chybí jim kompetence a podpora pro zavádění inkluzivních metod.
- Nízká koordinace a podpora ze strany MŠMT – metodické materiály nejsou sjednocené, doporučení se často mění, chybí dlouhodobá strategie pro inkluzivní vzdělávání.

V SO ORP Břeclav dlouhodobě chybí ucelená metodická podpora pro učitele, kteří pracují se žáky se sociálním, zdravotním nebo jiným znevýhodněním. Metodiky, které jsou k dispozici, bývají roztříštěné, složité a málo praktické, což učitelům ztěžuje jejich aplikaci do běžné výuky.

Školy mají omezené možnosti financování podpůrných opatření – není dostatek asistentů pedagoga, chybí prostředky na menší skupiny, doučování či moderní pomůcky, které by umožnily individualizovat

přístup k žákům. Učitelé jsou přetíženi administrativou a řadou dalších aktivit, proto mají jen minimum prostoru věnovat se systematicky individuálnímu rozvoji žáků. Starší učitelé někdy postrádají motivaci a dovednosti pro zavádění inkluzivních metod, což brzdí změny ve výuce. Situaci komplikuje také nedostatek školních psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pracovníků, kteří by pomohli učitelům řešit náročné situace. Na celostátní úrovni chybí jednotný a dlouhodobý přístup ze strany MŠMT – metodická doporučení se často mění, nejsou konzistentní a školy tak nemají jasný rámec, jak pracovat s žáky se znevýhodněním.

Výsledkem je, že žáci se sociálním a jiným znevýhodněním často nevyužívají svůj plný potenciál, jsou více ohroženi školním neúspěchem a rozdíly mezi jednotlivými školami v kvalitě podpory se prohlubují.

Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Identifikace příčin problému:

- Nedostatečná metodická podpora.
- Nedostatek moderních výukových pomůcek.
- Chybí finance, možnosti a prostor pro zvyšování pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání (obtížný zástup, jiné aktivity, nadměrné administrativní zatížení, nedostatek motivace).
- Nedostatečný časový prostor pracovníků ve vzdělávání k rozvoji (nadměrná administrativní zátěž, množství jiných aktivit).
- Chybí jednotná a kontinuální podpora škol ze strany MŠMT.

Pracovníkům ve vzdělávání v území SO ORP Břeclav chybí dlouhodobě metodická podpora, metodiky jsou často nejednotné a nejsou příliš srozumitelné. Učitelé jsou ohroženi vyhořením a nemají dostatek času na systematické a dlouhodobé vzdělávání, ve většině případů mají řadu dalších aktivit ve školách (vedou kroužky, doučování, mají náročnou přípravu na výuku), některým, zejména straším pracovníkům, chybí také motivace k implementaci nových forem výuky a odmítají být nositeli změny. Problémem je také nedostatek financí.

3.4 SWOT analýza k povinným tématům MAP IV

3.4.1 Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

(S) Silné stránky	(W) Slabé stránky
• Deklarace moderních forem výuky (projektové ICT, tematické bloky) • Základní technická infrastruktura • Podpora klíčových kompetencí dle RVP • Ochota pedagogů inovovat výuku	• Nedostatek materiálních a technických zdrojů (pomůcek, licencí) • Nerovnoměrné a nesystémové zavádění moderních metod • Omezená podpora a vzdělávání pedagogů • Nízká motivace a zapojení žáků a rodičů • Digitální a sociální nerovnosti
(O) Příležitosti	(T) Hrozby
• Dotační programy a granty (např. MAP, IROP, OP JAK) • Sdílení praxe mezi školami • Zapojení nových technologií, AI • Spolupráce s firmami a institucemi	• Závislost inovací na krátkodobých projektech a financích • Přetížení pedagogů administrativou a časovým tlakem • Rychlý vývoj technologií – hrozí zastarávání pomůcek a metod • Nízká motivace rodičů

Identifikace a popis příčin problémů plynoucích ze SWOT-3 analýzy

Příčiny spojené se slabými stránkami:

Nerovnoměrné a nesystémové zavádění moderních metod

- Chybí jednotná strategie a metodická vedení, jak systematicky implementovat projektovou, badatelskou či digitální výuku do všech škol.
- Inovace jsou často jen izolované projekty nebo nadšení jednotlivých učitelů, ne plošná změna.

Nedostatek materiálních a technických zdrojů

- Školy nemají dostatečný přístup k moderním pomůckám, laboratornímu vybavení ani aktuálním digitálním nástrojům.
- Financování bývá krátkodobé a projektově vázané, což vede k tomu, že po skončení dotace se inovace zastaví.

Omezená podpora a vzdělávání pedagogů

- Učitelé často nemají dostatek času na vzdělávání v moderních metodách (přetížení administrativou, časové limity).
- Chybí regionální síť mentorů a systematická školení zaměřená na nové didaktické přístupy.

Nízká motivace a zapojení žáků a rodičů

- Někteří žáci nechápou smysl netradičních metod, preferují „klasickou“ frontální výuku.
- Rodiče nejsou dostatečně informováni o přínosech inovativní výuky, což může vyvolávat odpor nebo nedůvěru.

Digitální a sociální nerovnosti

- Ne všichni žáci mají doma technologie (PC, tablet, připojení) – rozdíly mezi školami a rodinami jsou výrazné.
- Sociální znevýhodnění brání účasti na projektech, exkurzích a dalších aktivitách.

Příčiny spojené s hrozbami:

Závislost inovací na krátkodobých projektech

- Bez stabilního financování se školy spoléhají na dočasné granty – po skončení podpory inovace často končí.

Přetížení pedagogů administrativou a časovým tlakem

- Učitelé mají málo prostoru na přípravu moderních metod a projektů, protože řeší formality a rutinní úkoly.

Rychlý vývoj technologií

- Pomůcky a digitální vybavení rychle zastarává, což vede k frustraci a k omezenému využívání novinek.

Odpor části rodičů a veřejnosti

- Konzervativní přístup některých rodičů a obavy ze „změny“ mohou brzdit plné využití moderních didaktických forem.

Shrnutí hlavních příčin problému:

- **Systémové a metodické mezery** – chybí koordinovaný plán zavádění moderních metod napříč školami SO ORP Břeclav.
- **Finanční a materiální bariéry** – nedostatečné, krátkodobé a neudržitelné zdroje financování.
- **Personální omezení** – učitelé nemají kapacitu ani podporu pro inovace.
- **Sociální a komunikační bariéry** – nerovnosti mezi žáky a nedostatečná informovanost rodičů.

Návrh řešení problémů

1. Strategická opatření (dlouhodobý rámec)

Vytvoření regionální koncepce rozvoje moderních didaktických forem

- Zpracovat jednotnou strategii pro všechny školy SO ORP Břeclav (v rámci MAP nebo obdobného projektu).
- Stanovit jasné cíle: *Jaké metody chceme zavést (projektová výuka, badatelské metody, hybridní výuka)? Jaké kompetence mají žáci rozvíjet?*

Systematické financování inovací

- Zajistit stabilní zdroje (mimo jednorázové projekty) – rozpočtová položka obcí, krajské granty, partnerství s firmami v regionu.
- Zavést plán „udržitelnosti“ – aby metody pokračovaly i po skončení dotací.

Regionální centrum metodické podpory

- Vytvořit síť učitelů-mentorů („metodických ambasadů“) v jednotlivých školách.
- Sdílení dobré praxe (workshopy, hospitace, online databáze scénářů výuky).

2. Opatření pro učitele a školy

Profesní rozvoj a vzdělávání učitelů

- Pravidelná školení a workshopy zaměřené na:
 - badatelsky orientovanou výuku,
 - projektové a tematické učení,
 - integraci digitálních nástrojů a AI do výuky.
- Study visit (návštěvy škol, kde jsou inovativní metody úspěšné).

Snížení administrativní zátěže pedagogů

- Využití administrativní podpory (asistenti, sdílení administrativních pracovníků mezi školami).
- Digitalizace některých agend (elektronické třídní knihy, jednoduché nástroje na evidenci projektů).

3. Opatření pro žáky a rodiče

Zvýšení zapojení rodičů

- Pořádání *workshopů pro rodiče* (předvedení nových metod – rodiče pochopí přínos projektové či badatelské výuky).
- Rodiče mohou být zapojeni jako experti do projektových dnů (např. řemesla, podnikání, zdraví).

Podpora rovného přístupu k technologiím

- Zapůjčování tabletů/notebooků pro děti, které doma vybavení nemají.
- Školní „tech hub“ – místo, kde mají žáci přístup k technologiím i mimo vyučování.

4. Opatření směřem k regionu a partnerům

Spolupráce s místními firmami, knihovnami a institucemi

- Společné projekty (např. fiktivní firmy, ekologické projekty, spolupráce s muzei a knihovnami).
- Možnost stáží nebo exkurzí (rozvoj kompetence k podnikavosti a pracovním návykům).

Vytvoření partnerství s univerzitami a odborníky

- Zapojení studentů pedagogiky do inovativních aktivit (praxe, výzkum).
- Konzultace s odborníky na moderní didaktiku a digitální vzdělávání.

Očekávaný výsledek realizace opatření

- **Vyšší kvalita výuky** – plošnější a systematičtější zavádění moderních metod (nejen jednotlivé pokusy).
- **Rozvoj klíčových kompetencí žáků** – zejména kritické myšlení, spolupráce, kreativita a digitální gramotnost.
- **Motivovaní učitelé** – díky metodické podpoře a nižší administrativní zátěži.
- **Zapojená komunita** – rodiče, místní firmy a organizace se stanou aktivními partnery škol.

3.4.2 Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

(S) Silné stránky	(W) Slabé stránky
• Inkluzivní vzdělávací programy a legislativní rámec • Povědomí pedagogů o inkluzi • Dostupnost poradenských služeb a speciálních pedagogů	• Nedostatečná individuální podpora a diferencovaná výuka • Nedostatek systematického profesního rozvoje pedagogů v inkluzi • Omezený počet odborníků a dlouhé čekací doby na vyšetření • Nízká angažovanost rodin a nepříznivé sociální prostředí • Nedostatečné financování pomůcek a asistenčních služeb

(O) Příležitosti	(T) Hrozby
• Dotační programy a granty na inkluzi • Spolupráce škol s odbornými institucemi a neziskovkami • Školení a workshopy pro pedagogy na inkluzivní metody • Zapojení rodin a komunitních center	• Nedostatek dlouhodobého financování inkluzivních aktivit • Přetížení pedagogů a specialistů administrativou a nároky na péči • Sociální nerovnosti a problémy v rodinném zázemí • Nízká motivace některých rodičů k podpoře vzdělávání

Identifikace a popis příčin problémů plynoucích ze SWOT-3 analýzy

Příčiny spojené se slabými stránkami:

Nedostatečná individuální podpora a diferenciacie výuky

- Výuka není dostatečně flexibilní, aby vyhověla různorodým potřebám znevýhodněných žáků. Časové a personální kapacity škol jsou omezené, což brání dostatečné individuální práci s žáky.

Nedostatek systematického profesního rozvoje pedagogů

- Učitelé často nemají pravidelný přístup ke školením zaměřeným na inkluzivní metody a práci s různými typy znevýhodnění, což vede k nižší kvalitě podpory.

Omezený počet odborníků a dlouhé čekací doby na vyšetření

- Nedostatek školních psychologů, speciálních pedagogů a dalších odborníků způsobuje, že včasná diagnostika a intervence nejsou dostatečně dostupné.

Nízká angažovanost rodin a nepříznivé sociální prostředí

- Rodiče často nejsou dostatečně motivováni či vybaveni k podpoře vzdělávání svých dětí, zejména v sociálně znevýhodněných rodinách.

Nedostatečné financování pomůcek a asistenčních služeb

- Školy nemají dostatek prostředků na potřebné pomůcky a služby, které jsou nezbytné pro plnohodnotné zapojení znevýhodněných žáků do výuky.

Příčiny spojené s hrozbami:

Nedostatek dlouhodobého financování inkluzivních aktivit

- Neexistence stabilních finančních zdrojů vede k nejistotě a omezuje rozvoj i udržitelnost podpůrných služeb.

Přetížení pedagogů a specialistů administrativou a nároky na péči

- Vysoká pracovní zátěž a administrativní povinnosti snižují časovou kapacitu na individuální práci se znevýhodněnými žáky.

Sociální nerovnosti a problémy v rodinném zázemí

- Nepříznivé sociální podmínky negativně ovlivňují motivaci a schopnosti žáků zvládat školní nároky.

Nízká motivace některých rodičů a rodin k aktivní podpoře vzdělávání

- To může vést k absenci podpory doma, což ztěžuje úspěšné vzdělávání žáků se znevýhodněním.

Shrnutí hlavních příčin problémů:

- **Systémové nedostatky** v oblasti financování, kapacit odborníků a podpory škol.
- **Personální a metodické bariéry** – nedostatek školení a odborné podpory pedagogů.
- **Sociální a rodinné faktory**, které negativně ovlivňují vzdělávací proces žáků.
- **Organizační přetížení** učitelů a specialistů, které omezuje efektivitu podpory.

Návrh řešení problémů

1. Zajištění individuální podpory a diferenciací výuky

- Zavedení pravidelné diagnostiky vzdělávacích potřeb žáků a aktualizace individuálních plánů.
- Zvýšení počtu asistentů pedagoga a speciálních pedagogů ve školách.
- Podpora týmové spolupráce učitelů, speciálních pedagogů a psychologů při tvorbě inkluzivních vzdělávacích programů.

2. Profesní rozvoj pedagogů

- Systematické a pravidelné školení učitelů zaměřené na inkluzivní metody, práci s různými typy znevýhodnění a efektivní diferenciaci.
- Vytvoření metodických center a online platform pro sdílení dobré praxe a inovativních přístupů.

3. Posílení poradenských služeb a odborné podpory

- Navýšení kapacit školních psychologů, speciálních pedagogů a dalších specialistů.
- Zkrácení čekacích lhůt na odborná vyšetření prostřednictvím lepší koordinace s externími institucemi.
- Zavedení mobilních týmů odborníků pro podporu znevýhodněných žáků přímo ve školách

4. Zapojení rodin a komunit

- Organizování workshopů, školení a podpůrných skupin pro rodiče zaměřených na zvýšení rodičovské kompetence a motivace.
- Posílení komunikace školy s rodinou – pravidelné konzultace, zpětná vazba a společné plánování podpory.

- Spolupráce s komunitními centry a neziskovými organizacemi zaměřenými na podporu sociálně znevýhodněných rodin.

5. Zajištění finančních a materiálních zdrojů

- Využití dotačních titulů, grantů a veřejných programů na podporu inkluzivního vzdělávání.
- Spolupráce s místními samosprávami a sponzory pro zajištění pomůcek a asistenčních služeb.
- Transparentní plánování rozpočtu škol s důrazem na potřeby žáků se znevýhodněním.

6. Snížení pracovní zátěže pedagogů

- Delegování administrativních úkolů na podpůrný personál.
- Zavedení efektivních IT nástrojů pro evidenci a plánování podpory žáků.
- Podpora týmové spolupráce a sdílení zátěže mezi pedagogy a specialisty.

Očekávaný výsledek realizace opatření

- Zvýšení úspěšnosti a motivace žáků se znevýhodněním.
- Kvalitnější a efektivnější podpora díky odbornému personálu a vyšším kompetencím učitelů.
- Lepší komunikace a spolupráce mezi školou, rodinou a komunitou.
- Udržitelný systém podpory inkluzivního vzdělávání v regionu.

3.4.3 Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

(S) Silné stránky	(W) Slabé stránky
• Existence systému DVPP a akreditovaných kurzů • Rostoucí důraz na inkluzi, well-being a individuální přístup k žákům • Spolupráce s odborníky (školní psycholog, metodik prevence, speciální pedagog) • Aktivní učitelé a školy zavádějící inovativní metody • Dostupné metodiky a materiály (NPI, NÚV, neziskové organizace)	• Nerovnoměrná kvalita a dostupnost kurzů DVPP v regionech • Nedostatek praktických školení zaměřených na třídní management a řešení konfliktů • Časová a administrativní zátěž učitelů, nízká motivace k dalšímu vzdělávání • Tradiční metody výuky převažují nad inovativními přístupy • Slabá podpora mentoringu a supervize pro začínající pedagogy

(O) Příležitosti	(T) Hrozby
- Možnost využít evropské a národní projekty (OP JAK, MAP, SYPO) k financování školení a mentoringu - Vznik metodických center, vzdělávacích platforem a online komunit pro učitele - Využití digitálních nástrojů pro interaktivní výuku a lepší komunikaci s kolektivem - Zapojení rodičů a komunit do podpory třídních kolektivů - Zvyšující se zájem o well-being a psychickou odolnost žáků i pedagogů	- Riziko přetížení a syndromu vyhoření u učitelů - Stárnutí učitelského sboru a odchod mladých pedagogů kvůli nedostatečné podpoře - Nárůst problémového chování žáků (agrese, šikana, kyberšikana) - Nízké finanční ohodnocení učitelů, nižší motivace ke zvyšování kompetencí - Změny ve vzdělávací politice, které mohou přerušit kontinuitu projektů

Identifikace a popis příčin problémů plynoucích ze SWOT-3 analýzy

Příčiny spojené se slabými stránkami:

Nedostatek praktických školení zaměřených na třídní management

- Školení DVPP často poskytují pouze teoretické informace, bez důrazu na reálné situace a nácvik praktických dovedností.
- Chybí praktické workshopy, modelové lekce a supervize, které by učitelům umožnily procvičit krizové scénáře.

Nerovnoměrná dostupnost a kvalita DVPP

- V regionech s menšími školami je nabídka kurzů omezená a často chybí financování na externí lektory.
- Školy se potýkají s nižší dostupností odborníků (mentoři, koučové, metodici prevence).

Administrativní a časová zátěž pedagogů

- Učitelé jsou přetížení výkaznictvím, papírováním a projektovou administrativou, což zmenšuje jejich kapacitu na profesní rozvoj.
- Často není vytvořen prostor v rozvrhu pro další vzdělávání během pracovní doby.

Nedostatečný mentoring a supervize začínajících učitelů

- Neexistuje systematický mentoringový program v rámci škol, zkušenější učitelé nemají čas nebo motivaci se mu věnovat.
- Supervize a koučink jsou spíše výjimkou než standardní součástí podpory.

Převažující tradiční výuka a pomalé zavádění moderních metod

- Část učitelů preferuje osvědčené, ale zastaralé postupy a chybí jim impuls či podpora k inovacím.

- Nedostatek školení v oblasti digitálních technologií a nových didaktických přístupů zpomaluje změnu.

Příčiny spojené s hrozbami

Stárnutí učitelského sboru a odchod mladých pedagogů

- Chybí kariérní systém a dostatečné benefity pro mladé učitele, což vede k jejich odchodu.
- Starší učitelé nejsou vždy motivováni ke změnám a přenos know-how na mladší kolegy je omezený.

Zvyšující se problémové chování žáků (agrese, šikana, kyberšikana)

- Společenské vlivy (sociální sítě, rodinné problémy, větší diverzita tříd) vytvářejí složitější prostředí pro učení.
- Nedostatek preventivních programů a nízká příprava učitelů na krizové situace zvyšují napětí ve třídách.

Nízké finanční ohodnocení učitelů

- Platy dlouhodobě neodpovídají náročnosti profese → chybí motivace pro sebevzdělávání a inovace.
- Učitelé často musí hledat vedlejší příjmy, což snižuje jejich energii investovanou do školy.

Riziko přetížení a vyhoření učitelů

- Neustále rostoucí očekávání (inkluzivní přístup, digitalizace, prevence problémového chování) nejsou doprovázena adekvátní podporou a odlehčením.
- Chybí wellbeing programy a supervize, které by pomáhaly udržet duševní zdraví pedagogů.

Nestabilita vzdělávací politiky

- Časté změny legislativy, projektů a priorit komplikují dlouhodobé plánování a systematický rozvoj kompetencí.
- Školy často reagují „hašením požárů“ místo koncepční práce.

Shrnutí hlavních příčin problémů:

- **Školení pro učitele jsou příliš teoretická** – chybí praktické tréninky třídního managementu, práce s konflikty a krizovými situacemi.
- **Nerovnoměrná dostupnost kvalitního DVPP** – menší regiony a školy mají omezený přístup k odborníkům a kurzům.
- **Učitelé jsou přetížení administrativou a dalšími povinnostmi**, což omezuje jejich čas a energii na profesní rozvoj.
- **Slabý systém mentoringu a supervize** – začínající pedagogové nemají dostatečnou podporu zkušenějších kolegů.
- **Pomalé zavádění moderních didaktických a digitálních metod** – tradiční přístup ve výuce stále převažuje.
- **Rostoucí problémové chování žáků** a složitější složení tříd zvyšují nároky na učitele.

- **Nízké platy a riziko vyhoření** snižují motivaci učitelů zůstat v profesi a investovat energii do inovací a dalšího vzdělávání.

Návrh řešení problémů

1. Zlepšení praktických kompetencí učitelů v oblasti třídního managementu

- Prakticky zaměřené workshopy (návěť řešení konfliktů, práce s třídními pravidly, prevence šikany).
- Zavedení modelových situací a simulací do DVPP, aby si učitelé vyzkoušeli krizové scénáře.
- Větší zapojení školních psychologů, speciálních pedagogů a neziskových organizací do podpory třídních kolektivů.

2. Zlepšení dostupnosti a kvality DVPP

- Budování regionálních metodických center (krajské huby) nabízejících kurzy, mentoring a supervizi.
- Rozvoj online platformy a webinářů, které odstraní bariéry vzdálenosti a času.
- Financování kurzů z OP JAK, MAP a dalších grantů, aby pro školy nebyly finanční překážkou.

3. Snížení administrativní a časové zátěže učitelů

- Digitalizace výkaznictví (jednotné aplikace, automatické formuláře).
- Podpora asistentů pro administrativu ve školách.
- Zavedení placeného času na vzdělávání – aby účast na DVPP nebyla „navíc“ po pracovní době.

4. Podpora začínajících učitelů

- Vytvoření mentorských programů – zkušený učitel jako průvodce pro nového kolegu.
- Zajištění supervizí a koučinku jako standardní součást podpory učitelů.
- Finanční odměny mentorům a školám, které systematicky pomáhají začínajícím pedagogům.

5. Prevence problémového chování a posílení klimatu tříd

- Preventivní programy (peer programy, kyberprevence, mediace mezi žáky).
- Posílení školních poradenských týmů (psycholog, speciální pedagog, metodik prevence).
- Podpora projektů zaměřených na spolupráci rodičů a škol.

6. Zlepšení finanční motivace a prevence vyhoření

- Zavedení kariérního řádu učitele – jasné možnosti růstu a odměňování za inovace.
- Motivace učitelů skrze benefity (kurzy zdarma, mentoring, zaplacení supervizí).
- Programy na podporu well-beingu pedagogů (workshopy psychohygieny, relaxační techniky, odlehčení agendy).

Očekávaný výsledek realizace opatření

- Lepší třídní management – učitelé zvládají konflikty, zlepšuje se klima ve třídách.
- Dostupnější a kvalitnější DVPP – všichni učitelé mají přístup k modernímu vzdělávání.
- Méně administrativy – více času na výuku a profesní rozvoj.
- Podpora začínajících pedagogů – sníží se fluktuace, učitelé zůstávají ve školství.
- Moderní metody ve výuce – atraktivnější a efektivnější výuka pro žáky.
- Prevence problémového chování žáků – méně šikany a konfliktů, bezpečnější prostředí.
- Vyšší motivace učitelů – lepší ohodnocení a podpora snižují vyhoření a zvyšují prestiž profese.

